

Aquest PDF correspon a la versió HTML disponible en l'adreça adjunta. Els textos enllaçats només funcionen en la versió HTML que, a més, pot contenir actualitzacions no incorporades en aquest PDF.

www.amnistiacatalunya.org/edu/pelis/dudh/cat/agua.html

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Article 16

"1. Els homes i les dones, a partir de l'edat núbil, tenen dret, sense cap restricció per motius de raça, nacionalitat o religió, a casar-se i a fundar una família. Han de gaudir de drets iguals pel que fa al casament, durant el matrimoni i en la seva dissolució.

"2. Només es pot realitzar el casament amb el lliure i ple consentiment dels futurs esposos.

"3. La família és l'element natural i fonamental de la societat i té dret a la protecció de la societat i de l'estat."

Article 16

Dret al matrimoni.

Agua

(Water)

Any: 2005.

Durada: 117'.

Direcció: Deepa Mehta.

País: Canadà.

Edat: A partir de 13 anys.

Argument: 1938, a l'Índia sota el control colonial anglès, en ple moviment d'emancipació liderat per Gandhi. Una nena de vuit anys, al morir l'home amb el qual l'havien casat, pateix el destí que la tradició té previst en aquests casos: ingressa en un ashram per a vídues on haurà de passar la resta de la seva vida.

Suggeriments didàctics

Altres articles de la Declaració que es poden treballar: 1, 2, 18, 22, 25.

Temes: Matrimonis infantils, discriminació de la dona, prostitució, dret a una vida digna, racisme.

Observacions: En la mesura de la distància existent entre la realitat reflectida en la pel·lícula i l'entorn i les característiques de la nostra societat, la pel·lícula pot presentar una certa dificultat per a l'alumnat. No obstant això, no és difícil establir una relació amb la nostra societat, tal com posen de manifest algunes notícies que apareixen de tant en tant en els mitjans de comunicació sobre intents de matrimonis forçats (o d'ablacions) de noies de països del nord d'Àfrica o de l'Àfrica subsahariana residents a Europa.

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- A l'Índia hi segueix havent casos de matrimonis infantils, tot i que ara estan prohibits. Per què segueix passant?
- En quins altres països hi ha casos de matrimonis infantils?
- Per què està mal vist el desig de casar-se de Narayan i Kalyani?
- Les religions adjudiquen un paper subordinat a les dones? Hi ha excepcions o amb eventuais diferències de grau totes comparteixen aquest tret?

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

- Per què en la tradició hindú la prohibició de casar-se de un altre cop només afectava les vídues, i no els vidus?
- Al final de la pel·lícula es diu que a l'Índia, l'any 2001, hi havia 34 milions de vídues, 11 milions de les quals vivien en ashrams enmig d'un gran abandonament. Per què és tan difícil superar aquest tipus de tradicions?
- Kalyani és analfabeta. Per què hi ha cultures en les quals l'alfabetització de les dones no es considera una prioritat?
- Buscar exemples de dones que en diferents països i cultures es rebel·len contra l'opressió que pateixen, dictada per la tradició i les religions.

- En paraules de la directora de la pel·lícula, Deepa Mehta, “El problema, segons jo ho veig, és de base. Són les pròpies dones les quals s’avenen a aquests costums perquè creuen que si no ho fessin trairien els textos sagrats, renegarien de la seva religió”. Com es pot modificar aquesta actitud de les dones afectades?
- Quins altres casos existeixen, en altres països i cultures, de dones que assumeixen la seva pròpia subordinació a causa de l’educació i les creences religioses que els han inculcat?
- Per què Madhumati, el pare de Narajan, diu que un bramant pot anar-se’n al llit amb les dones que vulgui? Per què la majoria de religions i cultures són molt tolerants amb les llibertats sexuals masculines mentre reprimeixen ferotgement les de les dones?
- Quan Chuyia ingressa en l’ashram li tallen els cabells. Per què ho fan? Buscar altres exemples d’altres cultures o moments històrics en els quals es tallen els cabells a les dones, com a forma de sotmetre-les o castigar-les.
- En algunes cultures el naixement d’un nen es considera una benedicció, i el d’una nena una desgràcia. Per què?
- Qui són els intocables? Què són les castes? Una societat amb un sistema de castes és una societat racista?
- Gulabi és un eunuc. Què és un eunuc? A Europa durant segles també va haver eunucs; a qui interessaven i amb quina finalitat? En quins altres països i cultures hi ha hagut eunucs i amb quina finalitat?
- Narayan és un seguidor de les idees de Gandhi, el qual no només pretenia fer fora els britànics de l’Índia, sinó també lluitar contra el sistema de castes, arribar a la justícia social i millorar la condició de les dones. Per què va ser assassinat Gandhi?
- Deepa Mehta actualment resideix a Canadà, i en el món del cinema és reconeguda com a una gran directora i guionista. A l’Índia, el seu país d’origen, és criticada tant pels organismes oficials com pels fonamentalistes religiosos (a causa dels arguments de les seves pel·lícules ambientades en el país). Per què es produeix aquesta coincidència de rebuïjos?
- Madhumati utilitza Chuyia com a prostituta forçada. En quins països són més habituals els casos de prostitució infantil?
- En què consisteix el que es coneix com a turisme sexual? Quins són els principals països emissors i receptors d’aquest tipus de turisme?
- La pel·lícula està ambientada a finals dels anys 30 del segle passat. El tracte que rebien les vídues es basava en la creença en la reencarnació pròpia de l’hinduisme, i en concret, la creença que haver envduat era conseqüència de culpes heretades de les seves vides anteriors, i per tant la seva marginació social i la vida precària a la qual es veien sotmeses estava plenament justificada. En el cristianisme també s’arrossegueu les conseqüències “de vides anteriors”, en aquest cas les del pecat original d’Adam i Eva. Valorar aquest tipus de creences, basades en la heredabilitat de les culpes, ja sigui de suposades vides anteriors o dels pecats dels avantpassats.
- Escena i frases per a comentar:
 - Pandichi: “Els Astres diuen que les vídues tenen tres opcions: cremar amb el seu difunt espòs, dur una vida abnegada o, si la família ho permet, casar-se amb el germà menor del seu espòs.”
 - Gulabi: “Gandhi ha dit que els intocables són fills de Déu”. Madhumati: “Quin fàstic!”
 - Madhumati: “Si una vídua es casa, es voldran casar-se totes les vídues”.
 - Didi Shakuntala, després de la mort d’una vídua: “Ara, si Déu vol, es reencarnarà en home”.
 - La mare de Narajan: “Casar-te amb una vídua? Com se t’acudeix ni tan sols pensar-hi? És pecat!”
 - Didi Shakuntala: “Saps per què les vídues estem aquí?”. Narajan: “Una boca menys per alimentar, quatre saris i un llit que s’estalvien. No hi ha cap raó. Es disfressa de religió, però és per diners”.

● Text per a comentar:

“Després d’obtenir tots els permisos necessaris i l’aprovació del guió per part del govern de l’Índia, els actors i l’equip tècnic van viatjar a Varanasi per començar el rodatge d’Aigua. Després de sis setmanes de preparació, vam començar a rodar a la riba del Ganges. El que va passar a continuació va ser una cosa totalment inesperada. Al cap de dos dies, es van desfermar violentes protestes protagonitzades per fonamentalistes. Es va acusar la pel·lícula d’anar contra la religió hindú, els decorats van ser destruïts i llençats al riu, van cremar una imatge meua, i les manifestacions es van succeir pels carrers de Varanasi. (...) Davant les creixents protestes i amenaces, ens vam veure obligats a suspendre el rodatge. Em vaig adonar posteriorment que Aigua reflectia el que ocorria a l’Índia, l’ascens del fonamentalisme hindú i de l’absoluta intolerància cap a qualsevol cosa que ho qüestionés.” Deepa Mehta, directora de la pel·lícula (1)

(1) <http://www.golem.es/agua/notas.php> (2011)

Suggeriments generals sobre aquest article de la Declaració:
 (apartat “La Declaració Universal dels Drets Humans, suggeriments didàctics”)
[Article 16, dret al matrimoni](#)

■ Fitxes didàctiques a [Cinema i educació](#) (enllaços a fitxes de diferents autors)